

Driftsbudgettet

2022-2025

Budgetbemærkninger med
driftsbudgettet fordelt på udvalg og
bevillingsområder

Læsevejledning til budgetbemærkningerne

Budgettet skal løse flere forskellige opgaver. Der skelnes mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Budgetbemærkningerne på drift og anlæg er med til at understøtte disse 3 opgaver. Her kan man finde oversigter over kommunens udgifter fordelt på de forskellige opgaveområder. Budgettet angiver størrelsen på det spillerum, der er overlagt til udvalgene og til forvaltningen og aftaleenhederne, når der i årets løb skal foretages økonomiske dispositioner.

Budgetbemærkningerne indeholder således en dybtgående redegørelse for budgettets forudsætninger og indhold med detailbemærkninger til de enkelte bevillingsområder og delområder. Bemærkningerne er opdelt i drift og anlæg og er efterfølgende inddelt efter politisk udvalg.

Budgetbemærkningerne på driften er inddelt i 4 afsnit:

Afsnit 1 indeholder en redegørelse for bruttobudgettet (budgettet opdelt i udgifter og indtægter) fordelt på delområder. Der vil være en tekstmæssig redegørelse for opgaverne under de enkelte delområder.

Afsnit 2 indeholder en redegørelse for målene på området, herunder indikator for målopfyldelsen. Måldelen er i budget 2022 frivillig, og fra budget 2023 udgår den helt af Randersmodellen.

I afsnit 3 gennemgås det 4-årige budget for området samt ændringer i forhold til sidste års budget. Endvidere vil der være en detaljeret beskrivelse af budgetforudsætningerne, herunder tildelingsmodeller og demografimodeller.

Afsnit 4 indeholder nøgletal for området. Nøgletallene hentes fra 6-by nøgletalsrapporten, og tallene fra Randers Kommune sammenlignes derfor med København, Aarhus, Aalborg, Odense og Esbjerg. Derudover vil der være en takstoversigt og en oversigt over aftaleenheder (hvis det er relevant for fagområdet).

Budgetbemærkningerne på anlæg er opdelt på udvalg og herefter er der udarbejdet et budgetskeema for hvert anlægsprojekt. For hvert anlægsprojekt fremgår en flerårig oversigt over rådighedsbeløbene samt en oversigt over frigivne anlægsbevillinger knyttet til rådighedsbeløbene. Der vil endvidere være en beskrivelse af projektets formål.

Børne- og familieudvalget

Bevillingsområder:

Børn

Familie

Børn

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende dagtilbudsområdet, som vedrører børn fra 0-5 år. Området er omfattet af dagtilbudsloven.

Nedenstående tabel viser hvilke områder, der er omfattet af bevillingsområdet. Desuden vises budgetbeløbene for 2022.

Børn	Udgift	Indtægt	Netto
Servicerammen	563,9	-153,2	410,7
1.1 Fælles formål – Børn	37,0	0,0	37,0
1.2 Dagpleje	82,9	-20,9	62,0
1.3 Dagtilbud	406,6	-132,3	274,3
1.4 Tilskud til private institutioner	26,8	0,0	26,8
1.5 Særlige dagtilbud	10,5	0,0	10,5
I alt	563,9	-153,2	410,7

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

Servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 410,7 mio. kr. Udgiften på 563,9 mio. kr. er driftsbudgettet til de enkelte områder, mens indtægten på -153,2 mio. kr. er forældrebetaling for dagpleje- og institutionspladser.

I de efterfølgende afsnit er der udarbejdet en kort beskrivelse af de enkelte områder. Beskrivelserne indeholder en gennemgang af det enkelte udgiftsområde. Indenfor det enkelte område er der både udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen. Alle institutioner er en del af en aftaleenhed, og har et særskilt økonomisk råderum. I nedenstående tabel er der vist fordelingen af indtægter/udgifter mellem centrale konti og aftaleenheder.

Børn	Aftaleenheder	Centrale udgifter/indtægter	Netto
Servicerammen	407,7	3,0	410,8
1.1 Fælles formål - Børn	0	37,0	37,0
1.2 Dagpleje	78,4	-16,4	62,0
1.3 Dagtilbud	329,3	-54,9	274,3
1.4 Tilskud til private institutioner	0	26,8	26,8
1.5 Særlige dagtilbud	0	10,5	10,5
I alt	407,7	3,0	410,7

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

De centrale udgifter og indtægter på dagpleje og dagtilbud, udgør primært forældrebetaling og økonomiske fripladser, samt en demografipulje til regulering af aftaleenhederne, når der er ændringer ift. den faktiske belægning.

1.1. Fælles formål – Børn

Under fælles formål afholdes udgifter, som er fælles for dagtilbudsområdet:

- **Tilskud i form af søskenderabatter, tilskud til privat pasning samt til pasning af egne børn.**
  - I 2020 blev der givet tilskud til 48 børn i privat pasning, medens 63 børn modtog tilskud i forbindelse med ordningen om pasning af egne børn. Børnene er omregnet til helårsbørn, dvs. der har været givet tilskud til flere i kortere perioder.
- **Betaling til andre kommuner for Randers børn indskrevet på pladser i kommunernes dagtilbud.**
- **Aflønning af personaler, som varetager tværgående funktioner på området.**
  - Fællestillidsrepræsentanter.
  - Aflønning af pædagogstuderende. De studerende er ansat i de enkelte dagtilbud, men aflønnes centralt.
  - PAU elever er ansat og aflønnet under fælles formål. En fagkoordinator står for al det personalemæssige ved PAU eleverne, herunder tilrettelæggelse af praktikker og samarbejdet med Randers Social & Sundhedsskole.
  - Aflønning af pædagogiske konsulenter, som bl.a. sikrer og understøtter implementering af ny lovgivning, understøtter den faglige udvikling samt udfører lovbestemte pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene.
- **Faglig udvikling**
  - En central kvalitetspulje bruges til faglig udvikling og opkvalificering af personalet for at opnå de lovgivningsmæssige mål og mål som byrådet har sat for børneområdet. Der arbejdes med større fælles projekter der øger viden og handlekompetencer i forhold til børns læring, tidlig indsats, sprog og udvikling. Desuden har institutionerne egne midler til udvikling.

1.2. Dagplejen

På aftaleniveau tildeles dagplejen driftsbudget. Her afholdes udgifter til dagplejere, dagplejepædagoger og administrativt personale, kompetenceudvikling af personalet, dagplejepædagoger, materialer og materiel til børn og personale, samt til drift af legestuer. Dagplejen er ligeledes tildelt udlagte støttemidler i forbindelse med den socioøkonomiske tildeling. Her gives et årligt fastlagt budget, som pristalsreguleres efter gældende satser.

Dagplejelederen er ansvarlig for overholdelse af dagplejens budget på aftaleniveau.

Udenfor aftaleniveau er der afsat midler til aflønning af dagplejeleder, samt der er beregnet indtægter for forældrebetalingen samt afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen fremgår af afsnit 4.2, mens budget og aftalt kapacitet, som er det aftalte antal pladser, fremgår af afsnit 4.3.

1.3. Dagtilbud

I Randers Kommune er der 5 dagtilbud og 11 selvejende institutioner, dvs. i alt 16 aftaleenheder med eget driftsbudget. Hver især tildeles de budget til aflønning af pædagogisk personale, kompetenceudvikling og personaleudgifter i øvrigt. Der er desuden budget til materialer og aktiviteter med børnene. Tildelingsmodellen er nærmere beskrevet i afsnit 3.2. Alle institutioner tildeles udlagte støttemidler efter en socioøkonomisk tildeling, samt efter aftalt kapacitet. Det er hver enkelt dagtilbudsleder, der er ansvarlig for overholdelse af aftaleenhedens budget.

Udenfor aftaleniveau er afsat midler til aflønning af dagtilbudsledelse og de pædagogiske ledere i de kommunale dagtilbud.

Budget til grunde og bygninger blev i 2015 overført til Ejendomsservice for de kommunale dagtilbud samt for Kristrup Vuggestue, Kristrup Børnehus samt Månehuset under Børnehuset Himmelblå. Øvrige selvejende institutioner har eget budget til grunde og bygninger i den økonomiske ramme. Udgifter til husleje er ikke en del af den økonomiske ramme.

Der er beregnet indtægter for forældrebetalingen samt afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen fremgår af tabellen i afsnit 4.2.

I forbindelse med budgetlægningen laves aftaler mellem dagtilbuddene og forvaltningen om de kommende kapacitetstal og forventede belægningstal for 2022. Aftalerne laves ud fra de fysiske rammer i institutionerne og ud fra tilrettelæggelse af den pædagogiske hverdag. Aftaleenhedernes budget og aftalt kapacitet fremgår af afsnit 3.3.

Dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, udvikling og læring, herunder at skabe læringsmiljøer, så børnene udvikler deres potentialer og bliver fremtidsparate.

Rammerne for dagtilbuddenes arbejde er fastsat i dagtilbudsloven. Dagtilbuddene arbejder med at forebygge negativ social arv og sikre inklusion, ligesom der arbejdes med at skabe sammenhæng i børnenes liv, ved at arbejde på gode overgange mellem hjem, pasningstilbud og skole.

I Randers Kommune er der pasningsgaranti. Pasningsgarantien betyder, at barnet er sikret en plads senest når barnet er 30 uger gammel. Dette gælder, såfremt barnet er skrevet på venteliste senest 3 måneder før, pladsen skal bruges.

Pasningsgaranti er en garanti for en plads indenfor det dagtilbudsområde, hvor barnet er bosiddende. I Dagtilbud Midt omfatter pasningsgarantien, foruden institutioner der er beliggende i dette dagtilbudsområde, også følgende institutioner: Ålykke, Viborgvej, Birkebo, Hørhaven, Regnbuen, Mælkevejen, Bækkestien og Midgaard, samt dagplejere bosiddende i samme område.

Som en del af dagtilbudsloven skal børnefamilier tilbydes mere fleksibilitet. Det betyder, at der er tilbud om:

- Deltidspladser, 30 timer pr. uge for børn hvis forældre er på barsel
- Kombinationstilbud, hvor der er mulighed for at sammensætte privat pasning med 20,5 timer, 30,5 timer eller 40,5 timer pr uge. Tilbuddene er med en forholdsvis nedsat forældrebetaling til 75, 85 og 95 % af taksten.

På dagtilbudsområdet er Randers Kommune i 2022 tildelt midler fra 5 eksternt finansierede puljer. Puljerne er tildelt fra Børne- og Undervisningsministeriet (UVM).

- Pulje til flere pædagoger til institutioner med børn i udsatte positioner årene 2018-2022. Samlet pulje udgør 15,4 mio. kr., heraf 3,4 mio. kr. i 2022.
- Pulje til kompetenceløft og faglige fyrtårne fra 01.08.2018 – 31.08.2022. Samlet pulje udgør 2,8 mio. kr. heraf 0,44 mio. kr. i 2022.
- Pulje til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2 årige sårbare og udsatte børn 2019 – 2022. Puljen udgør 28,8 mio. kr., heraf 8,8 mio. kr. i 2022.
- Pulje til opfyldelse af minimumsnormeringer 2020 – 2025, med tildeling på forventet 15,5 mio. kr. i 2022 stigende til 26 mio. kr. i 2025. Puljen til Randers Kommune forventes at udgøre 100 mio. kr. for alle årene.

- Pulje til kompetenceløft af pædagoger og pædagogiske assistenter samt dagplejere, der arbejder med 0-2 årige fra udsatte og sårbare familier. Fra "1.000 dages programmet". Samlet pulje på 1,2 mio. kr. fordelt på 2021 og 2022.

Puljemidlerne fremgår ikke af budgetterne, idet de er udgiftsneutrale. Dog er puljen til indfasning af minimumsnormeringerne indlagt i budgettet, med dels tilskud fra staten, indtægt for øget forældrebetaling, forventet fripladstilskud samt forbrug til lønninger i dagtilbuddene.

Randers Kommune modtager indbetalinger i løbet af året, som modsvares af udgifter til det givne formål. Eventuelle ubrugte puljemidler skal tilbagesendes til UVM. Puljemidlerne indregnes normalt ikke i forældrebetalingen, dog med undtagelse af midler til minimumsnormeringer, hvor udgifterne til mere pædagogisk personale indgår i takstberegningen iflg. dagtilbudsloven, og dermed også øger forældrebetalingen.

1.4. Tilskud til private institutioner

Der er 8 private institutioner i Randers Kommune. I år 2020 valgte forældre at indskrive i alt 99 vuggestue- og 211 børnehavebørn i private institutioner. Børnene er omregnet til helårsbørn.

Der gives et tilskud hver måned, tilskuddet består af drifts-, administrations- og bygningstilskud. Der ydes ligeledes søskende- og fripladstilskud i henhold til gældende lovgivning.

1.5. Særlige dagtilbud

De særlige dagtilbud og klubber på dagtilbudsområdet omfatter institutioner, hvor dagtilbudsområdet køber plads i særlige institutioner for at varetage en særlig specialpædagogisk indsats. Det drejer sig primært om Lucernevejens Børnehave, men også andre kommuners tilsvarende specialinstitutioner, som varetager særlige specialpædagogiske opgaver. Der er afsat budget til 23 børn visiteret til Lucernevejens Børnehave.

2. Budgetmål i 2022 for børneområdet

2.1. Budgetmål

Budgetmålene er behandlet i børne- og familieudvalget den 4. maj 2021. Budgetmålene bygger på en fortsættelse af budgetmålene i budget 2021-2024.

<p>Budgetmål</p> <p>Alle børn i dagtilbud skal trives og udvikle sig. For at sikre at alle børn kan mestre deres eget liv, er den tidlige indsats i dagtilbuddene central.</p>
<p>Begrundelse/Uddybning</p> <p>En tidlig indsats i de tidlige år har en større effekt, end indsatser senere i børnenes liv. Det gælder både som forebyggelse af problemer senere i livet og det gælder økonomisk.</p>
<p>Politiske målsætninger</p> <p>Budgetmålene relaterer sig til disse overordnede politiske målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere i uddannelse eller beskæftigelse • Flere skal mestre eget liv <p>Endvidere relaterer budgetmålet sig til børn- og ungepolitikens fokusområde om en tidlig indsats.</p>

Indikator	Baseline 2018/2019	Delmåltal 2022	Måltal for 2024
Børne- og familieudvalget har på mødet den 6. juni 2018 besluttet, at indikatorerne ikke udfyldes for dette budgetmål			

Status/Handlinger ift. at nå målet for 2024

<p>Budgetmål   Personalet omkring børnene i dagpleje og dagtilbud er uddannede og har et stabilt fremmøde.</p>
<p>Begrundelse/Uddybning   Forskning viser at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddannet personale har positiv betydning for kvaliteten i dagtilbuddet • Efter- og videreuddannelse af pædagogisk personale øger kvaliteten af det pædagogiske arbejde • Personalestabiliteten har betydning for den pædagogiske indsats
<p>Politiske målsætninger   Budgetmålene relaterer sig til målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere i uddannelse eller beskæftigelse • Flere skal mestre eget liv • Attraktiv bosætningskommune <p>Endvidere relaterer budgetmålet sig til børn- og ungepolitikens fokusområde om at sikre sammenhænge</p>

Indikator	Baseline 2018/2019	Delmåltal 2022	Måltal for 2024
Personalets sygefravær i hele arbejdsdage de seneste 12 måneder fordelt på de fem dagtilbud.	10,9 (Januar 2018)	10,0 (Januar 2022)	<10,0 (Januar 2024)
Andel af pædagoguddannet personale opgjort i % af de samlede årsværk for uddannet og uuddannet pædagogisk personale	54% (2020)	58,4 %	62,8 % I 2025 skal andelen udgøre 65%

Status/Handlinger ift. at nå målet for 2024
<p>Der er decentralt fokus på både langtidssygefraværet og korttidssygefraværet. Covid-19 situationen det seneste år gør det vanskeligt at sammenligne nuværende data med tidligere data. Udviklingen i sygefraværet den kommende tid med ændrede Covid-19 restriktioner følges.</p> <p>I forbindelse med indfasning af minimumsnormeringer i daginstitutioner og beslutningen i Randers Kommune om, at pædagogandelen i Randers Kommune skal øges til 65% senest i 2025, er der ændret i</p>

<p>Status/Handlinger ift. at nå målet for 2024</p> <p>opgørelsesmetoden til beregningen af andelen af pædagoguddannet personale ud af det samlede personale. Tidligere byggede opgørelsen på andelen af lønmidler til det uddannede pædagogiske personale ud af de samlede lønmidler, nu bygger opgørelsen på antal pædagoguddannet personale opgjort i fuldtidsstillinger ud af det samlede antal fuldtidsstillinger på området.</p> <p>Samlet set forventer forvaltningen, at den øgede uddannelsesgrad af det pædagoguddannet personale personalemæssigt kan sikres ved en konsekvent ansættelsespolitik, hvor der ansættes flere pædagoger og et ret begrænset antal pædagogmedhjælpere i kraft af den naturlige personaleomsætning i perioden frem til 2025. De relativt færre pædagogmedhjælpere udfases ved naturlig afgang.</p>
--

<p>Budgetmål</p> <p>Børn i Randers Kommunes daginstitutioner skal udvikle sig i tidssvarende fysiske rammer, der tilgodeser efterspørgslen efter pladser i dagtilbud i Randers Kommune</p>
<p>Begrundelse/Uddybning</p> <p>Ifølge forskningen, blandt andet Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har de fysiske rammer betydning for den pædagogiske kvalitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagtilbuddets fysiske rammer er af betydning for børns aktivitetsniveau • Udemiljø betyder meget for børns sundhed, trivsel, læring og udvikling • De fysiske rammer skaber rum for børns udfoldelse
<p>Politiske målsætninger</p> <p>Budgetmålene relaterer sig til målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere i uddannelse eller beskæftigelse • Flere skal mestre eget liv • Attraktiv bosætningskommune <p>Endvidere relaterer budgetmålet sig til børn- og ungepolitikens fokusområde om at sikre sammenhænge</p>

Indikator	Baseline 2018/2019	Delmåltal 2022	Måltal for 2024
Bygningsgennemgangen i alle daginstitutioner i 2020 og 2021 afdækker de fysiske rammer	-	85% af institutionerne har tidssvarende fysiske rammer	95% af institutionerne har tidssvarende fysiske rammer

<p>Status/Handlinger ift. at nå mål for målet for 2024</p> <p>Der har tidligere år været en indikator vedrørende tilfredshedsmålinger ved alle nyindskrivninger. Denne del indgår ikke længere, da målet ikke kan opfyldes, da der er indført begrænsninger på 30% nyindskrivning af børn fra udsatte boligområder. Derfor kan målet ikke opfyldes i dele af Randers Kommune og måling der derfor ikke længere relevant.</p> <p>Bygningsgennemgangen på dagtilbudsområdet forventes afsluttet i løbet af 2021. Herefter skal der ske en prioritering af indsatsområder ud fra de afsatte midler hertil. Endvidere har byrådet i forbindelse med budget 2021 besluttet at bygge en ny daginstitution i Dagtilbud Sydøst. Endvidere er der tidligere besluttet at bygge ny daginstitution i Dronningborg i Dagtilbud Nordøst og i Dagtilbud Midt.</p>
--

Budgetmål			
Forældre udtrykker tilfredshed med Randers Kommunes dagtilbud			
Begrundelse/Uddybning			
Høj forældretilfredshed med kommunens dagtilbud er af stor betydning for både børnenes og forældrenes tryghed i dagligdagen			
Politiske målsætninger			
Budgetmålet relaterer sig til disse overordnede politiske målsætninger:			
<ul style="list-style-type: none"> • Flere i uddannelse eller beskæftigelse • Flere skal mestre eget liv • Attraktiv bosætningskommune 			
Endvidere relaterer budgetmålet sig til børn- og ungepolitikens fokusområde om forældredeltagelse			
Indikator	Baseline 2018/2019	Delmåltal 2022	Måltal for 2024
Andel af forældre der er tilfredse eller meget tilfredse med deres barns dagtilbud. Brugeroplevede kvalitet via gennemførelse af brugertilfredshedsundersøgelser (BTU) på børneområdet hvert andet år	91%	92%	92%
Status/Handlinger ift. at nå mål for målet for 2024			
BTU fra december 2021 viste, at 91% af forældrene er tilfredse eller meget tilfredse med deres barns dagtilbud. Børne- og familieudvalget har besluttet at anvende Indenrigsministeriets landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse på dagtilbudsområdet i Randers Kommune. Ministeriet har grundet Covid-19, der medfører en række restriktioner i dagtilbuddene, besluttet, at undersøgelsen gennemføres i perioden oktober 2021 til februar 2022. Ændringen i målemetode kan betyde, at det kan være vanskeligt at sammenligne resultaterne.			

3. Tal og forudsætninger

3.1. Hovedtal på driften

Nedenstående tabel viser budgettet fra 2022 til 2025.

Børn	2022	2023	2024	2025
Servicerammen	410,7	410,7	410,7	409,7
Fælles formål - Børn	37,0	37,0	37,0	36,0
Dagpleje	62,0	62,0	62,0	62,0
Dagtilbud	274,4	274,4	274,4	274,4
Tilskud til private institutioner	26,8	26,8	26,8	26,8
Særlige dagtilbud	10,5	10,5	10,5	10,5
I alt	410,7	410,7	410,7	409,7

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

3.2. Ændringer over år

Nedenstående tabel viser, hvilke ændringer der er indarbejdet i Budget 2022–25 i forhold til Budget 2021. Det betyder, at en varig tilførsel/reduktion besluttet i 2021 eller før ikke vises i tabellen, da denne allerede er indarbejdet i udgangspunktet for Budget 2021. Bevillinger, som starter efter 2021, ses i tabellen med det beløb, som bevillingen betyder i tilførsel forhold til Budget 2021. Modsat for bevillinger, som slutter efter 2021.

Børn	Ændring til 2022	Ændring til 2023	Ændring til 2024	Ændring til 2025
Udgangspunkt 2021-budget	413,2	413,2	413,2	413,2
Ingen prisfremskrivning 2022	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Demografiregulering 2022-25	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Øget uddannelsesgrad - dagtilbud	0	0	0	-1,0
I alt	410,7	410,7	410,7	409,7

Note: Mio. kr. opgjort i 2022-priser.

I lighed med tidligere, sker der ingen prisfremskrivning for 2022.

Befolkningsprognosen viser, at der er en stigning i børnetallene, se afsnittet Demografi under afsnit 3.3. Efterreguleringen for 2020 endte midlertidig med en tilbageførsel på godt 4 mio. kr., da der blev indmeldt færre børn end forventet ved budgetlægningen. Den samlede demografiregulering 2022-25 skal derfor nedjusteres til varigt -1,17 mio. kr.

Ved budgetforliget 2021-24 blev der tildelt 1 mio. årligt over 4 år til øget uddannelsesgrad i dagtilbuddene, denne bevilling slutter ved udgangen af år 2024. Derfor bliver budgetoverslagsåret 2025 1 mio. kr. mindre end årene før.

3.3. Budgetforudsætninger

Tildelingsmodel

Dagplejen

Via tildelingsmodellen tildeles dagplejen et årligt kronebeløb pr. dagplejebarn, som dækker løn til dagplejere, kompetenceudvikling samt materialer og materiel til børn og personaler.

Udover dette tildeles budget til dagplejepædagoger, administration og udgifter i forbindelse med lokaler til legestuer. Disse tildelinger er uafhængige af børnetallet.

Udlagte støttemidler tildeles også uafhængigt af børnetal, og det anvendes primært til børn som optager to eller flere pladser.

Der foretages månedsvis budgetregulering i forhold til den faktiske pladsudnyttelse. Hvert barn udløser 110.900 kr. årligt.

Dagtilbud

Byrådet vedtog i 2013 at tildele budgetterne til de enkelte dagtilbud/selvejende institutioner som en tildeling pr. barn.

I 2022 er den årlige tildeling pr. vuggestuebarn 104.980 kr. og den årlige tildeling pr. børnehavebarn 52.540 kr.

Fra 1.1.2024 skal alle landets kommuner sikre, at der minimum er 1 voksen pr. 3 vuggestuebørn og 1 voksen pr. 6 børnehavebørn. Randers Kommune har valgt, at lave en hurtigere indfasning af ordningen, hvor der pr. 1.1.2023 skal være minimumsnormeringer, og samtidig har byrådet besluttet at øge uddannelsesgraden, således at mindst 65% af de fuldtidsansatte er uddannede pædagoger. Midlerne bliver indarbejdet i tildelingsmodellen og vil således øge den årlige tildeling pr. barn.

Det årlige budget til forældrevalgt frokostordning i vuggestue og børnehave er 7.858 kr. pr barn. Tildelingen er fastsat ud fra fuld finansiering via forældrebetalingen.

Ledelse er ikke indeholdt i tildelingen pr. barn, men fordeles særskilt i forhold til en enhedspris pr. barn.

Lønsummen til ledelse i de kommunale dagtilbud administreres centralt, medens ledelse for de selvejende institutioner tildeles til den enkelte institution som en del af aftaleenhedens budget. Det betyder, at hvis de selvejende institutioner har et merforbrug i forhold til Deres ledelseslønbudget, skal der findes dækning inden for egen økonomisk ramme, mens et eventuelt mindreforbrug kan anvendes til andet pædagogisk personale.

Enkelte institutioner tildeles ekstra budget til busser og/eller udegrupper. Det drejer sig om; Lindehuset, Stjernehuset, Solstrålen, Harridslev, Æblehaven, Troldhøj, Himmelblå og Krstrup Børnehus.

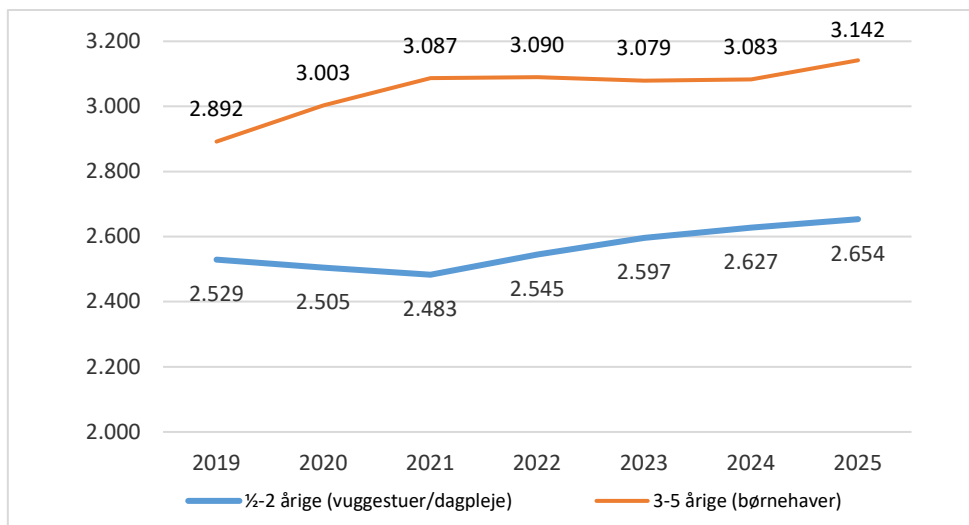
Desuden findes der en Ung mor ordning, hvor der efter behov kan ydes ekstra støtte til kommende forældre, denne ordning findes i Jennumparken, Minimax, Grønnegade, Firkløveren og i Viborgvejen.

Budget til grunde og bygninger ligger i Ejendomsservice for de kommunale dagtilbud samt for Krstrup Vuggestue, Krstrup Børnehus samt Månehuset under Børnehuset Himmelblå. Øvrige selvejende institutioner har eget budget til grunde og bygninger i det økonomiske råderum.

Demografi

Demografiregulering på småbørnsområdet sker ud fra udviklingen i ½-2 årige (dagpleje og vuggestue) samt udviklingen i 3-5 årige (børnehaver). Det forudsættes at der vil være uændret "efterspørgselsandel" gennem hele perioden.

Udviklingen i de relevante målgrupper ser ud som følger:

Figuren viser, at der er en stigning i 3-5 årige frem til 2021/2022 og derefter et mindre fald, hvorefter at antallet stiger igen – særligt fra 2024 til 2025. Hvad angår antallet af børn i alderen ½-2 år forventes et mindre fald frem til 2021, hvorefter antallet forventes at stige gennem resten af perioden.

Det samlede budget på dagtilbudsområdet bliver reguleret i henhold til børnetallet. Beregningen af demografibeløb sker med udgangspunkt i ovennævnte antal samt nedenstående gennemsnitspriser:

Institutionstype	Gennemsnitspris pr. barn (kr.)
Dagpleje	90.700
Vuggestuer	99.900
Børnehaver	49.900

Ved opgørelsen af gennemsnitspriser tages udgangspunkt i bruttotildelingen pr. barn og dernæst korrigeres for forældrebetaling og fripladstilskud. I ovennævnte gennemsnitspriser er der ikke taget hensyn til stigende gennemsnitspriser som følge af indførsel af minimumsnormering.

Ud fra ovennævnte gennemsnitspriser kan demografibeløbene nu beregnes som følger (tallene viser ændringen i forhold til år 2021):

Institutionstype (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Dagpleje	1.556	2.845	3.616	4.273
Vuggestuer	3.402	6.221	7.907	9.345
Børnehaver	128	-388	-218	2.766
I alt	5.086	8.678	11.304	16.384

Af tabellen fremgår et reguleringsbehov på 5,1 mio. kr. fra 2021 til 2022 stigende til 16,4 mio. kr. i 2025.

I budget 2021-24 blev der indregnet en regulering på 2,8 mio. kr.

Det samlede demografibeløb inkl. ovennævnte efterreguleringer (se afsnit 1.2.1) kan nu opgøres som følger:

Småbørn i alt (1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024	2025
Budget 2022-25	1.613	6.699	10.291	12.917	17.997

Som nævnt er der i ovennævnte beregninger ikke taget hensyn til effekten af stigende gennemsnitspriser ved indførsel af minimumsnormering. Foreløbige beregninger viser merudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 stigende til 0,5 mio. kr. i 2024 og frem.

4. Nøgletal, takster m.m.

4.1. Nøgletal

Nøgletal for dagtilbud omfatter pasning af børn i alderen 0-5 år. Der skelnes mellem børn i alderen 0-2 år og 3-5 år. Nøgletallene viser udgifterne på området.

Børn

Nedenstående tabel viser udgift i kr. pr. indskrevet fuldtidsbarn fordelt på institutionstyper i 2020.

Institutionstype	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Kommunal dagpleje 0-2 års tilbud	135.662	129.855	129.518	124.547	121.928	151.096
Daginstitutioner 0-2 års tilbud	176.147	162.279	174.054	152.552	156.346	176.784
Daginstitutioner 3-5 års tilbud	93.550	92.312	93.849	85.876	86.859	91.325

Tabellen viser udvalgte udgifter på funktion 05.25.10 - 05.25.14, herunder udgifter til forældrefinansieret frokostordning. Statslige puljer indgår alene med kommunens udgifter til puljens formål. Udgifter til tilskud til forældrebetaling, herunder søskendetilskud og økonomiske fripladstilskud, indgår ikke. Udgifterne er opgjort i kr. pr. indskrevet fuldtidsbarn i kommunale og selvejende tilbud i 2020.

Det fremgår af tabellen, at Randers Kommune ligger i den lavere ende for så vidt angår udgifter til daginstitutioner 0-2 og 3-5 år, vuggestuer og børnehaver, Esbjerg Kommune ligger dog lavere. For den kommunale dagpleje er Randers den kommune, der ligger lavest i forhold til 6-by sammenligningerne.

Dækningsgrader for 0-2 årige

Antal indskrevne i 0-2 års tilbud pr. 100 borgere i alderen 0-2 år. Fordelt på tilbudstype i 2020.

Institutionstype	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Kommunal dagpleje	6,0	18,2	30,4	22,6	21,8	2,8
Daginstitutioner	54,7	30,4	14,4	32,4	40,8	51,6
Privatinstitutioner	0,9	3,3	3,4	3,9	3,3	2,4
Private pasningsordninger	2,3	7,8	17,7	7,7	1,6	3,7
Pasning af egne børn	–	1,7	–	2,4	1,3	–
I alt 0-2 års tilbud	64,0	61,4	65,9	69,0	69,0	60,6

Ovenstående tabel viser antal indskrevne børn i 0-2 års tilbud pr. 100 borgere i alderen 0-2 år. Antal borgere udgør et gennemsnit for 2020. Nøgletallet er opdelt pr. tilbudstype. I nogle kommuner indgår et mindre antal 3-5 årige indskrevne børn i nøgletallene for dagpleje, private pasningsordninger og pasning af egne børn. Pasning af egne børn indgår i de kommuner, der har tilbuddet.

For Randers Kommune er det en høj dækningsgrad, idet børnene i gennemsnit er 10 måneder gamle inden de kommer i pasningstilbud.

Dækningsgrader for 3-5 årige

Antal indskrevne i 3-5 års tilbud pr. 100 borgere i alderen 3-5 år. Fordelt på tilbudstype i 2020.

Institutionstype	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Daginstitutioner	98,3	82,7	98,9	83,8	92,7	86,2
Privatinstitutioner	3,7	13,1	5,1	8,7	6,9	7,6
I alt 3-5 års tilbud	102,0	95,8	104,0	92,6	99,6	93,8

Ovenstående tabel viser antal indskrevne børn i 3-5 års tilbud pr. 100 borgere i alderen 3-5 år. Antal borgere udgør et gennemsnit for 2020. Nøgletallet er opdelt pr. tilbudstype. I nogle kommuner er

antallet af indskrevne børn pr. 100 borgere over 100. Dette skyldes, at flere kommuner har børnehavestart, før børnene fylder 3 år. Herudover kan der være 6-årige børn indmeldt i børnehave. Kommunerne har ligeledes forskellige tidspunkter for start i førskole-SFO, og børn afslutter dermed deres børnehave på forskellige tidspunkter i perioden marts–august.

For Randers Kommune er det en dækningsgrad tæt på de 100, hvilket viser, at stort set alle børn i alderen 3-5 år er i et pasningstilbud.

4.2. Takster

Institutionstype	Takst for 2022	Takst for 2021
0-2 år		
Dagpleje	2.569	2.508
Dagpleje, deltidstilbud barsel, max 30 timer	2.158	2.107
Kombinationstilbud i dagpleje:		
Max 18 timer (ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning)	1.927	1.881
Max 28 timer (ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning)	2.184	2.132
Max 38 timer (ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning)	2.441	2.383
Vuggestue	2.879	2.825
Vuggestue, deltidstilbud barsel, max 30 timer	2.418	2.373
Kombinationstilbud i vuggestue:		
Max 20,5 timer (der ydes et tilskud til 30 timers privat pasning)	2.159	2.119
Max 30,5 timer (der ydes et tilskud til 20 timers privat pasning)	2.447	2.401
Max 40,5 timer (der ydes et tilskud til 10 timers privat pasning)	2.735	2.684
3 - 5 år		
Børnehave	1.768	1.735
Halvdagstakst børnehave	1.274	1.250
Børnehave, deltidstilbud barsel, max 30 timer	1.486	1.458
Kombinationstilbud i børnehave:		
Max 20,5 timer (der ydes et tilskud til 30 timers privat pasning)	1.327	1.302
Max 30,5 timer (der ydes et tilskud til 20 timers privat pasning)	1.503	1.475
Max 40,5 timer (der ydes et tilskud til 10 timers privat pasning)	1.680	1.649
Stjernehuset modul á 35 timer. Kun for børn indmeldt før 01.01.2019	1.414	1.388
Frokost, skal tillægges ovenstående takster		
Frokosttakst - tilvalg i vuggestuer og børnehaver	655	642

Note: Taksterne er opgjort i 12 rater pr. år

Taksterne i ovenstående tabel er foreløbige, og vil blive genberegnet efter budgetvedtagelsen, hvorefter de i henhold til Dagtilbudsloven fremsendes til politisk godkendelse.

Børn

4.3. Oversigt over aftaleenheder

Aftaleenheder	Antal pladser 0-2 årige	Antal pladser 3-5 årige	Bruttoudgifter budget 2022 (mio. kr.)
Dagpleje	650	-	78,4
Kommunale dagtilbud			
Dagtilbud Midt	296	241	52,9
Dagtilbud Nordvest	195	383	49,7
Dagtilbud Nordøst	166	405	48,7
Dagtilbud Sydvest	204	483	56,6
Dagtilbud Sydøst	150	412	46,2
Kommunale dagtilbud i alt	1.011	1.924	254,2
Selvejende institutioner			
Kristrup Vuggestue	52	-	6,6
Tjærbyvejens Vuggestue	36	-	4,8
Børnehaven Bredstrupsgade	-	82	6,0
Børnehaven Tirsdalen	-	60	4,2
Kristrup Børnehus	-	125	8,4
Den selvejende institution Glentevej	13	30	7,0
Børnehuset Himmelblå	13	84	7,6
Helsted Børnehus	26	50	7,3
Platangården	51	57	11,2
Børnehaven og Vuggestuen Rådmands Blvd.	13	38	4,8
Børnehuset Mariendal	28	44	7,1
Selvejende institutioner i alt	232	570	75,1
Institutioner under skoleområdet			
KFUM's institutioner	-	30	-
Havndal Børneby	-	30	-
Fårup Børneby	-	26	-
Institutioner under skoleområdet i alt	-	86	-
Andre			
Førskolebørn (omregnet til helårsbørn)	-	300	-
Børnehaven Lucernevej	-	17	-
Børn i private institutioner	120	188	-
Privat pasning og pasning af egne børn	35	-	-
Total	2.048	3.085	407,7

4.4. Yderligere oplysninger

Familie

1. Beskrivelse af området

Familie er en del af Børn og Skole. Afdelingen er delt op i Myndighedscentret, Familiefagligt udviklingscenter, Familiecentret, Ungecentret og Randers Krisecenter.

Familieområdet har primært fokus på børn og unge i Randers Kommune med behov for særlig støtte. Formålet er at understøtte og sikre udsatte børn og unges familiers positive udvikling og trivsel. Området er forankret i servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge i alderen 0-18 (23) år.

Bevillingen omfatter indsatser til udsatte børn og unge, der har behov for hjælp af sociale årsager, samt kvinder og børn der søger hjælp på krisecentre. Indsatser til familier med handicappede børn varetages under socialudvalget.

Indsatserne omfatter forebyggende foranstaltninger og anbringelser, der bevilges af rådgivere i Myndighedscentret. Desuden omfatter indsatserne ophold og støtte på krisecentre. Disse ydelser kræver ikke visitation.

Indsatserne varetages dels af Randers Kommunes egne tilbud, dels ved køb af ydelser i andre kommuner, i regioner eller hos private leverandører.

Derudover ydes støtte i henhold til Aktivlovens §83 og §84 (sociale formål).

Nedenstående tabel viser familieområdets budgetter for 2022 opdelt i udgifter og indtægter indenfor og udenfor servicerammen.

Familie	Udgift	Indtægt	Netto
Servicerammen	220,5	-12,7	207,7
1.1 Plejefamilier	62,7	-1,6	61,1
1.2 Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	50,5	-2,1	48,4
1.3 Forebyggende foranstaltninger og indsats	98,6	-2,2	96,4
1.4. Kvindekrisecentre	8,6	-6,9	1,7
Udenfor servicerammen	0,3	-12,7	-12,4
1.1 Plejefamilier	0,0	-3,7	-3,7
1.2 Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	0,0	-7,2	-7,2
1.3 Forebyggende foranstaltninger og indsats	0,3	-1,8	-1,5
I alt	220,8	-25,4	195,3

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

Ovenstående tabel viser, at indenfor servicerammen er der budgetteret med nettoudgifter for 207,7 mio. kr., heraf 220,5 mio. kr. i udgifter og 12,7 mio. kr. i indtægter. Udenfor servicerammen er der budgetteret med nettoindtægter for 12,4 mio. kr., heraf 0,3 mio. kr. i udgifter og 12,7 mio. kr. i indtægter.

Udgifter til Myndighedscentret og Familiefagligt udviklingscenter er indeholdt i de anførte beløb.

Udgifterne dækker både foranstaltninger leveret af kommunens egne tilbud og foranstaltninger købt i andre kommuner, regioner og private tilbud. Indtægterne indenfor servicerammen dækker over kommunens salg af pladser i egne tilbud, herunder salg vedrørende både Randers-borgere og andre kommuners borgere. Indtægter udenfor servicerammen dækker refusioner fra staten til særlige dyre borgere og sociale formål.

Serviceammen

Familieområdet er organiseret i tre centre: Ungecentret, Familiecentret og Randers Krisecenter. Herudover varetages de administrative opgaver i Myndighedscentret. Alle fire centre er selvstændige økonomiske aftaleenheder, jf. Randers-modellen.

I Familiecentret er målgruppen børn op til 18 år, deres forældre samt gravide med fokus på at støtte og hjælpe i familier, som står i en sårbar situation. Udover dagforløb med familiekonsulenter og psykologer, er der også etableret døgntilbud i Familieværkstedet målrettet gravide og familier.

I Ungecentret er målgruppen unge fra 12 år og deres familier, hvor der er fokus på de problemstillinger, der kan opstå i ungdomslivet. Udover de forebyggende og konsulentbaserede ydelser driver centret en socialpædagogisk døgninstitution, Rismøllegården, med otte pladser til de 14-18-årige.

Størstedelen af ydelserne i Familiecentret og Ungecentret visiteres af Myndighedscentret. Enkelte ydelser er aftalt med skoler og kræver ikke visitation.

Randers Krisecenter er en selvejende institution, der har en driftsoverenskomstaftale med Randers Kommune. Det kræver ikke en visitation fra Myndighed at komme på krisecenter.

Der er budgetteret med aktiviteter for 59,9 mio. kr. sammenlagt i Familie-, Ungecentret og Randers Krisecenter.

Sammenfattende kan serviceudgifterne til ovenstående ses i nedenstående tabel fordelt på aftaleenheder og centrale konti:

Familie	Aftaleenheder				Centrale udgifter/indtægter	I alt
	Familieafdelingen	Familiecentret	Ungecentret	Krisecentret		
Serviceammen	193,6	28,8	25,4	5,7	-45,8	207,7
1.1. Plejefamilier	58,9	0,0	0,0	0,0	2,2	61,1
1.2. Opholdssteder, sikrede og døgninst.	49,2	24,7	22,5	0,0	-48,0	48,4
1.3. Forebyggende foranstaltninger og indsats	53,5	4,1	2,8	0,0	1,4	61,9
1.4. Kvindekrisecentre	0,0	0,0	0,0	5,7	-4,0	1,7
1.5. Myndighedscentret og Familiefagligt Udviklingscenter (administration)	32,0	0,0	0,0	0,0	2,6	34,6

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

1.1. Plejefamilie

Her afholdes udgifter til anbringelse i plejefamilier og netværksplejefamilier efter Servicelovens § 66 stk. 1-4. Udgifter dækker løn til plejeforældre, tøj- og lomme penge samt omkostningsgodtgørelser i forbindelse med anbringelser i plejefamilier og netværksplejefamilier samt uddannelse og supervision. Plejefamilier og netværksplejefamilier ansættes af Randers Kommune.

Udover udgifterne til selve anbringelserne er der afsat 2,2 mio. kr. til godkendelse af og tilsyn med plejefamilier. Opgaven varetages af Socialtilsyn Midt. Udgiften er en objektiv finansiering, hvilket betyder, at Randers Kommune betaler en takst ud fra antallet af 0-17 årige i kommunen.

1.2. Opholdssteder, sikrede og døgninstitutioner

Fordelingen af udgifterne på de enkelte typer af tilbud fremgår af nedenstående tabel

Opholdssteder, sikrede og døgninstitutioner	Udgift	Indtægt	Netto
Servicerammen	50,5	-2,1	48,4
1.2.1 Opholdssteder	25,5	-1,6	23,9
1.2.2 Døgninstitutioner	20,1	0	20,1
1.2.3 Sikrede institutioner	4	-0,5	3,5
1.2.4 Bekæmpelse af ungdomskriminalitet	0,9	0	0,9

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

1.2.1. Opholdssteder

Her afholdes udgifter til anbringelse på socialpædagogiske opholdssteder, kost- og efterskoler samt på eget værelse/ungehybel efter Servicelovens § 66 stk. 5-6 og stk. 8. Udgiften omfatter opholdsbetaling, særlig støtte og udgifter, som ikke er omfattet af opholdstaksten for eksempel medicin for unge på eget værelse/i ungehybel kan der yderligere være udgifter forbundet med at bo i egen bolig.

Socialpædagogiske opholdssteder samt kost- og efterskoler er typisk private tilbud.

1.2.2. Døgninstitutioner

Her afholdes udgifter til anbringelse af sociale årsager på døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner efter Servicelovens § 66 stk. 7. Udgifter dækker opholdsbetaling.

Døgninstitutioner drives typisk af kommuner og regioner. Randers Kommune driver selv 2 institutioner: Rismøllegården med 8 pladser og Familieværkstedet med 4 pladser.

1.2.3. Sikrede institutioner

Her afholdes udgifter til anbringelse på sikrede institutioner og særligt sikrede afdelinger herunder sikrede afdelinger i tilknytning til en døgninstitution efter Servicelovens § 66 stk. 7. Anbringelse sker primært som led i varetægtssurrogat, afsoning af dom eller en ungdomssanktion.

Sikrede institutioner har lands- og landsdelsfunktion, hvilket vil sige, at de optager unge fra hele landet og at deres drift delvis finansieres via *objektiv finansiering*. Det vil sige, at alle kommuner betaler en andel af institutionernes driftsbudget uanset om kommunerne har borgere indskrevet i tilbuddet eller ej. Ud over den objektive finansiering betaler kommunerne en opholdstakst, hver gang en ung er indskrevet. Den objektive finansiering af sikrede institutioner beregnes på baggrund af antallet af 15 – 17 årige i kommunen. Der er afsat 2,3 mio. kr. til objektiv finansiering af sikrede institutioner.

1.2.4. Bekæmpelse af ungdomskriminalitet

Den 1. januar 2019 trådte loven om bekæmpelse af ungdomskriminalitet i kraft. Formålet med loven er at forebygge ungdomskriminalitet ved et ungdomskriminalitetsnævn. Hvis et barn eller en ung i alderen 10-17 år er mistænkt for eller har begået en alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven og samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet, er barnet eller den unge i målgruppen for ungdomskriminalitetsnævnet.

Kommunen indstiller til en indsats, hvorefter ungdomskriminalitetsnævnet fastsætter, hvilken indsats, der skal iværksættes for den unge. Indsatsen kan være et forbedringsforløb svarende til forbyggende foranstaltninger eller en anbringelse.

Udgifterne er ikke omfattet af reglerne om særligt dyre enkeltsager.

1.3. Forebyggende foranstaltninger

Forebyggende foranstaltninger omfatter: familiebehandling, støtte/kontaktpersonopgaver, praktisk pædagogisk bistand i hjemmet, rådgivning og støtte samt økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren.

Hovedparten af de forebyggende foranstaltninger løses i Randers Kommunes egne tilbud i henholdsvis Familiecentret og Ungecentret.

Derudover er der afsat 0,3 mio. kr. til objektiv finansiering af Børnehus Midt. Den objektive finansiering beregnes på baggrund af andelen af 0-17 årige i kommunen. Ud over den objektive finansiering betaler kommunen et beløb pr. barn, der gennemgår et forløb i Børnehuset.

1.4. Kvindekrisecentre

Budgettet til krisecentre dækker både budgettet til driften af Randers Krisecenter og myndighedsbudgettet til køb af pladser på krisecentre udenfor Randers kommune.

Der har de seneste år været et øget udgiftspres på kommunernes udgifter til køb af opholdspladser på krisecentre. Der blev derfor i årets økonomiaftale mellem regeringen og KL afsat 65,5 mio. kr. til området. Randers Kommunes andel heraf udgør 1,1 mio. kr. Merforbruget i Randers Kommune på myndighedsområdet har de seneste år været ca. 2 mio. kr.

Staten yder refusion på 50% af kommunens udgifter til krisecentre.

Herudover indeholder området udgifter til Randers Krisecenter, som er en selvejende institution. Der er indgået driftsoverenskomst med Randers Kommune, hvorfor Randers Krisecenter er en del af kommunens budget og regnskab. Driften af krisecentret er takstfinansieret, eventuelt mer-/mindreforbrug på krisecentret indregnes i taksten de efterfølgende år, hvorfor driften er udgiftsneutral.

Randers Krisecenter udvides den 1. oktober 2021 med 3 pladser, så det fremover har 14 pladser. Randers Kommune køber ca. en fjerdedel af pladserne, mens resten benyttes af kvinder fra andre kommuner. De konkrete kommuner opkræves opholdsbetaling herfor.

1.5. Myndighedscentret, Familiefagligt udviklingscenter (administration)

I Myndighedscentret træffer de socialfaglige medarbejdere afgørelser for børn og unge, som udmøntes i henvisninger til indsatser enten i et af Randers Kommunes egne tilbud eller i andre kommunale, regionale eller private tilbud. Herudover rådgiver og vejleder centrets medarbejdere børn og unge.

I Familiefagligt Udviklingscenter arbejdes systematisk med kobling af politikker, rammevilkår og strategier til praksis i det socialfaglige arbejde i Randers Kommune. Familiefagligt Udviklingscenter arbejder tæt sammen med de øvrige centre på familieområdet samt øvrige relevante aktører i kommunalt, regionalt og nationalt regi.

Udenfor servicerammen

Der er enkelte udgifter/indtægter, som ligger udenfor servicerammen. Det handler om sociale formål og refusion af særligt dyre enkeltsager.

Særlig formål

Der er budgetteret med 0,3 mio. kr. til udbetaling af tilskud vedrørende samværsret mv. med børn i henhold til Aktivlovens §83 og §84. Udgifterne er omfattet af indkomstoverførsler.

Da staten yder refusion på 50 % til disse udgifter, lyder budgettet netto på 0,15 mio. kr.

Refusion af særligt dyre enkeltsager

De øvrige indtægter udenfor servicerammen er indtægter fra den centrale refusionsordning. Denne har til formål at kompensere kommunerne for de *særligt* dyre enkeltsager på det specialiserede børne- og voksenområde. Refusionsordningen starter ved et udgiftsniveau på 830.000 kr. årligt (2021-priser), hvorefter der ydes refusion på 25% optrappende til 75% for udgifter over 2.050.00 kr. årligt. (2021-priser).

Det er udgifter i henhold til Serviceloven der indgår i reglerne om særligt dyre enkeltsager. For børn og unge opgøres udgiften samlet for alle søskende i familien. Det er både udgifter til forebyggende foranstaltning og til anbringelser der indregnes i opgørelsen. Udgifter efter Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet kan ikke indregnes i opgørelsen.

Der er budgetteret med 12,5 mio. kr. til refusioner vedrørende særlige dyre enkeltsager på Familie. Dette beløb svarer ikke nødvendigvis til de faktiske refusioner, men da det er besluttet at eventuelle merindtægter indgår i Social og Arbejdsmarkeds resultatopgørelse, bliver der ved årets udgang konteret udgifter svarende til det afsatte budget. Derved indgår eventuelle merindtægter fra Familie i Social og Arbejdsmarkeds resultatopgørelser. Fra 2022 er det besluttet, at refusioner fra særligt dyre enkeltsager vedr. sociale anbringelser skal reguleres via kassen i Randers Kommune.

2. Budgetmål i 2022 for familieområdet

2.1 Budgetmål

Budgetmålene er behandlet på børne- og familieudvalget den 4. maj 2021. Budgetmålene bygger på en fortsættelse af budgetmålene i budget 2021-2024.

<p>Budgetmål</p> <p>Netværksinddragelse og netværksplaner</p> <p>Forældre og netværk inddrages med henblik på at sikre de bedste vilkår for børn og unge.</p>
<p>Begrundelse/Uddybning</p> <p>Forældredeltagelse er en overordnet målsætning i den nye børn- og ungepolitik.</p> <p>Arbejdet med netværksplaner og inddragelse af netværk understøtter målsætningen om øget forældreinddragelse, og er i tråd med visionen om medbestemmelse i udviklingsstrategien for Familie. "Barnet og familien oplever at have indflydelse og medbestemmelse på eget liv, fordi vi systematisk inddrager barnet, familien og det øvrige netværk".</p> <p>At anvende netværksplaner i både myndigheds- og foranstaltningsarbejdet med udsatte børn/unge og deres familier, hviler på en empowerment tænkning om at gøre borgeren til en aktiv og ansvarlig deltager i eget liv. Familiens eget netværk får en fremtrædende rolle i løsning af familiens udfordringer og problemer. Netværksplanen bliver et hovedredskab, som bruges som forebyggende foranstaltning, hvor der i fællesskab arbejdes på at skabe sikkerhed for barnet eller den unge. Det igangsatte arbejde med at styrke inddragelsen af familie og netværk er et fortsat prioriteret fokusområde i 2021 og frem.</p>
<p>Politiske målsætninger</p> <p>Budgetmålene relaterer sig til målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere skal mestre eget liv • Forældredeltagelse • At man via netværksinddragelse og motivationsarbejde støtter familierne i at mobilisere egne ressourcer og opnår ejerskab for eget liv

Indikator	Baseline 2018/2019	Delmåltal 2022	Måltal for 2024
1) At hvert enkelt center på familieområdet inden udgangen af 2021 har udarbejdet en forandringsteori samt handleplan for,	-	Der er udarbejdet handleplan for hvert enkelt center i Familie.	Der er tale om en langsigtet udviklingsproces. I 2024 er målet, at mindset og metode er fuldt forankret i organisationen. Det er

Indikator	Baseline 2018/2019	Delmåltal 2022	Måltal for 2024
<p>hvordan de styrker arbejdet med netværksinddragelse fremadrettet.</p> <p>2) At Familiefagligt Udviklingscenter, i samarbejde med Metodecentret, inden udgangen af 2021 har udarbejdet et evalueringsredskab, som kvalitativt giver mulighed for at evaluere på effekten af inddragelsen af netværket, blandt andet via afviklingen af inddragende netværksmøder.</p>		<p>Der er udarbejdet et kvalitativt evalueringsredskab, der afprøves og justeres i løbet af 2022</p>	<p>for snævert at måle på indikatorer som fx antal anbringelser/ netværksanbringelser. Målet er, at borgerne føler sig inddraget og ansvarliggjort. Det forudsætter et kvalitativt evalueringsredskab, som udarbejdes som en del af målets punkt 2</p>

Status/Handlinger ift. At nå målet for 2024

Der er i 2019 -2020 igangsat et omfattende kompetenceudviklingsforløb på tværs af det samlede familieområde, hvor der uddannes superbrugere (ledere og medarbejdere), som medvirker til at skabe det fælles afsæt og nødvendige kompetencer i forhold til arbejdet med at udarbejde netværksplaner og inddrage familie og netværk. I 2020-2021 suppleres dette med yderligere uddannelse, således at alle medarbejdere kan arbejde med inddragende netværksmøder (og ikke kun superbrugere). Ved udgangen af 2020 blev der lavet en evaluering af de tre tværgående pilotprojekter og prøvehandlingerne, som afsæt for det videre arbejde med at implementere Signs of Safety. Målet er hele tiden at koble uddannelse tæt på praksis, så uddannelse finder sted samtidig med, at man "øver sig" på metoderne i praksis.

Børne- og familieudvalget er løbende blevet orienteret om arbejdet med Signs of Safety og netværksinddragelse. Dette arbejde er endvidere indtænkt i Udviklingsstrategien 2020-23 for familieområdet samt aftalemålene 2021-22 for at sikre sammenhængen på tværs og for at synliggøre, at der er tale om et prioriteret indsatsområde, der har til formål at styrke kvaliteten i det socialfaglige arbejde i Randers Kommune.

3. Tal og forudsætninger

3.1. Hovedtal på driften

Nedenstående tabel viser budgetterne for 2022 til 2025.

Familie	2022	2023	2024	2025
Serviceammen	207,7	205,6	205,6	205,6
Plejefamilier	61,1	61,1	61,1	61,1
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	48,4	48,5	48,5	48,5
Forebyggende foranstaltninger og indsats	96,4	94,3	94,3	94,3
Kvindekrisecentre	1,7	1,7	1,7	1,7
Uden for serviceammen	-12,4	-12,4	-12,4	-12,4
Plejefamilier	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2
Forebyggende foranstaltninger og indsats	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
I alt	195,3	193,2	193,2	193,2

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

3.2. Ændringer over år

Nedenstående tabeller viser, hvilke ændringer der er indarbejdet i Budget 2022–25 i forhold til Budget 2021. Det betyder, at en varig tilførsel/reduktion besluttet i 2021 eller før ikke vises i tabellen, da denne allerede er indarbejdet i udgangspunktet for Budget 2021. Bevillinger, som starter efter 2021, ses i tabellen med det beløb, som bevillingen betyder i tilførsel forhold til Budget 2021. Modsat for bevillinger, som slutter efter 2021.

Familie – Serviceammen

Familie (serviceammen)	Ændring til 2022	Ændring til 2023	Ændring til 2024	Ændring til 2025
Udgangspunkt 2021-budget	207,8	207,8	207,8	207,8
Ingen prisfremskrivning i 2022	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Justering af budget mellem ØU og BS vedr. administrativt overhead	0,3	0,3	0,3	0,3
Ændringer fra tidligere år:				
Effektivisering af visitationer, Budget 2020-23		-0,8	-0,8	-0,8
Indsatsen MyWay, forlænget i 2022, Budget 2021-24		-1,3	-1,3	-1,3
I alt	207,7	205,6	205,6	205,6

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

I lighed med tidligere år sker der ingen prisfremskrivning undtagen på lønkonti i 2022.

Budgettet til overhead på taksterne for Randers Krisecenter, Rismøllegården og Familieværkstedet er opjusteret, så det stemmer med de beregnede takster. Tilsvarende er indtægtsbudgettet under ØU reguleret ned.

I budgetlægningen for 2020 blev det besluttet, at der skulle arbejdes mod øget forebyggende og støttende foranstaltninger i hjemmet med henblik på færre anbringelser. Det betyder en reduktion på 0,8 mio. kr. fra 2023 og fremover.

Indsatsen MyWay er bevilliget til og med 2022. Derfor reduceres budgettet med 1,3 mio. kr. fra 2023 og fremover.

Familie

Familie – Udenfor servicerammen

Familie (udenfor servicerammen)	Ændring til 2022	Ændring til 2023	Ændring til 2024	Ændring til 2025
Udgangspunkt 2021-budget	-12,1	-12,1	-12,1	-12,1
Regulering sociale formål, aktivloven §84	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
I alt	-12,4	-12,4	-12,4	-12,4

Note: Mio. kr. angivet i 2022-priser

3.3. Budgetforudsætninger

Støtte til børn og unge, er omfattet af rammestyring i form af aftaleplanen. Området vedrørende sociale formål er ikke omfattet af aftaleplanen.

Der er fokus på omkostningseffektivitet og optimal ressourceudnyttelse. Området drives med lave udgifter, hvilket stiller store krav til effektiviteten og kapacitetsudnyttelsen i egne tilbud.

4. Nøgletal, takster m.m.

4.1. Nøgletal

Hvert andet år udarbejder de seks store kommuner - København, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers kommuner - en nøgletalsrapport. Denne såkaldte 6-by-nøgletalsrapport er senest udgivet i august 2021 baseret på data fra 2020.

I denne rapport adskilles udgifterne mellem børn anbragt af sociale årsager og børn anbragt af handicappede årsager. I alle øvrige nøgletalsrapporter adskilles disse udgifter ikke. Adskillelsen er udarbejdet ved manuelle beregninger. Odense og Esbjerg Kommune kan dog ikke opdele deres udgifter på anbragte af sociale årsager og anbragt med handicap med årsag. Derfor er de to kommuner blanke i nedenstående tabeller.

I rapporten fra 2020 ses, at de gennemsnitlige udgifter pr. helårsplads i Randers Kommune generelt ligger lavere end i de tre største kommuner (Aarhus, Aalborg og København). Modsat anbringes børn og unge i Randers Kommune i større grad end i Aarhus Kommune og Københavns Kommune, mens Aalborg Kommune og Randers Kommune anbringer relativt lige mange børn og unge.

Gennemsnitsudgifter pr. helårsplads til børn og unge fordelt på typer af anbringelsessteder

Anbringelsessted	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Plejefamilier	468		428		381	561
Netværkspleje	186		180		113	121
Socialpædagogiske opholdssteder	859		1.129		757	1.025
Døgninstitutioner	877		1.184		992	1.214
Afgørelser efter lov om ungdomskriminalitet (anbringelser)	1.754		654		2.487	1.311
Sikrede institutioner	1.389		1.779		1.345	1.731
Øvrige	449		476		390	227
I alt (vægtet gennemsnit)	609		612		451	665

Note: Opgjort i 1.000 kr. Odense og Esbjerg Kommune kan ikke opdele sine udgifter på anbragt af sociale årsager og anbragt med handicap som årsag.

Familie

Antal anbragte fordelt på typer af anbringelsessteder pr. 10.000 borgere i alderen 0-22 år

Anbringelsessted	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Plejefamilier	25	-	51	-	57	20
Netværkspleje	3	-	7	-	8	8
Socialpædagogiske opholdssteder	5	-	12	-	7	2
Døgninstitutioner	8	-	10	-	7	10
Afgørelser efter lov om ungdomskriminalitet (anbringelser)	1	-	0	-	0	1
Sikrede institutioner	1	-	1	-	0	1
Øvrige	1	-	2	-	1	5
I alt	43	-	84	-	81	46

Note: Opgjort i antal anbringelser pr. 10.000 borgere i alderen 0-22 år.

4.2. Takster

Der beregnes takster for ydelserne leveret i Randers Krisecenter, Rismøllegården og Familieværkstedet. De beregnes alle efter samme metode som for de øvrige takster i region Midt. Taksterne beregnes efter budgetbetagelsen. Taksterne for Randers Krisecenter indgår i rammeaftalen for region Midt og de 19 østjyske kommuner, mens taksterne for Rismøllegården og Familieværkstedet ikke gør (da der ikke sælges over 5% af pladserne til eksterne kommuner).

Taksterne offentliggøres på Tilbudsportalen.

4.3. Oversigt over aftaleenheder

I nedenstående tabel ses aftaleenhedernes budgetter i 2022. Budgetterne er opgjort i mio. kr.

Aftaleenheder	2022
Familiecentret	28,8
Ungecentret	25,4
Krisecentret	5,7
Køb af pladser	161,7
Myndighedscentret	32,0
I alt	253,5